

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
da umom naslednjega dne ter stane
solično 180 K, polletno 90 K,
obstojno 45 K, mesečno 15 K.
Inzerati po dogovoru. Pri večkratni
objavi popusti.

Naročniki se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 6.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 6, I. nadstropje. Telefon intern. št. 376.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritliko, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevnica št.
št. 11.787.

Na naročila brez denarja ne po-
smatra. — Reklami se ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, torek 15. marca 1921

Številka: 60.

Veličasten pogreb staroste jugoslovenskega Sokola. Klerikalna polomija v Ljubljani. — Dogodki v Rusiji. — Sestanek Beneša in Telekyja.

Kaos.

Maribor, 14. marca.

Danes po dveh letih, odkar so utih-
nile vihre svetovne vojne, komaj lahko
vidimo jasno, kako globoke korenine
je pustila ta največja vseh vojen v naši
stari Evropi. Kdor je mislil, da se bodo
z mirom povrnil v to Evropo tudi zopet
lepi stari mirni časi, ta je danes bridko
prevaran. Mir imamo, toda miru ni! Ni
ga, ker še danes neprestano vre in se
kuha tako, da je vse evropsko življenje
razburkano od tega vrenja. Kamorkoli
se ozremo, povsod anarhija, povsod ne-
miri, povsod boji in prevrati.

Velika Rusija je podobna parnemu
kotlu, v katerem je vse polno silne,
eksplozivne pare. Tam divjajo vihre
revolucije in protirevolucije, tam teče
človeška kri v potokih, vse je, samo
miru ne in niti upanja na nanj. Nem-
čija, pred dvema letoma pritisnjena ob
tla, premagana in kratka, je danes že
zopet stara ošabna Nemčija, ki nima
niti najmanjše volje izpolniti mirovne
pogodbe, katero je pred dvema letoma
sprejela, kakor skesan grešnik pokoro.
Dve leti je že mir, toda še sedaj po
dveh letih zavezniške čete niso mogle
odložiti orožja, še danes po dveh letih
so morale zopet nastopiti težko pot do
Rena in preko njega.

Velika, zmagoslavna in uedinjena
Italija je danes po dveh letih miru sto-
krat bolj onemogla in razbita, kakor je
bila tedaj, ko so utihnili topovi svetovne
vojne. Pretresa jo ne-le gospodarski
krči, ampak tudi anarhija v pravem
pomenu besede, anarhija, ki ji izsesava
moč ter onemogoča izboljšanje in
ozdravljenje. Po njenih mestih divjajo
boji, gore hiše, teče človeška kri. Kje
je tu mir, oni mir, ki so si ga tudi

Italijani tako želeli? Ni ga in ga tudi
še dolgo, dolgo ne bo.

Avstrija, mala okrujena sirota velike
stare monarhije Habsburžanov, visi nad
prepado ter gleda s strahom, kdaj se
bo utrgala vrv, kdaj bo zgrmela v ta
prepad. Ljudstvo, ki si je želelo mir,
mislilo, da mu prenese ta mir odrešenje,
je danes bridko razočarano, mesto od-
rešenja je vsak dan večje trpljenje. In
upanja na izboljšanje ni. Istotako je na
Madžarskem. Mesto demobilizacije in
razorožitve izvaja mobilizacijo in ob-
orožitev, ne meneč se za določbe mi-
rovne pogodbe. Poljska bije oster ple-
bisciten boj v Gornji Slezijski ter utrjuje
svoje meje proti Rusiji. Njeni fantje in
možje so še vedno pod orožjem. Isto-
tako marširajo tudi na Romunskem na
rusko mejo dan za dnem nove čete.

Turčija je razburkana do dna, tudi
v njej se še vedno pretaka človeška kri,
bije se boj na vznotraj in na zunaj.
Grške čete bijejo boj s Turki v Mali
Aziji; doma vihra borba med republi-
kanci in monarhisti. V Bolgariji se pri-
pravlja zelena revolucija, v Spaniji in
Portugalski divja anarhija. Na Irskem
gore hiše, vasi, mesta, bije so neiz-
prosna vojna proti Angležem, istotako
se streljajo in koljejo Albanci. Čehoslo-
vaška mora držati na nemški in ma-
džarski meji močne čete, doma pa se
mora boriti s komunisti.

Kaos, vseplošen kaos. Sredi tega
kaosa pa stoji naša mlada država, naša
zaničevanja in kritizirana Jugoslavija —
najbolj mirna in urejena država v Evropi,
razen Francije in Anglije. Pri nas ni
viharjev, ne notri ne zunaj, pri nas je
mir, delo in razveseljiv razvoj. Res je,
da so naše politične prilike malo za-
motane, toda kljub vsemu so še to

cipljene preureditve. Delavec ne sme
biti podanik, ampak sočinitelj, kateri ne
prejemlje samo gotove mezde, ampak
tudi delež na dohodkih skupnega dela.
Pogoji za takšno preureditev delavnega
razmerja so že podani povsod tam, kjer
ni osebnega podjetnika in kjer nastane
ves dohodek le iz dela za mezdo in
plačo.

Za one člane delavskega razreda, ki
so za delo nesposobni, pa je treba
skrbeti s splošnim zavarovanjem, so-
cijalnim, nezgodnim, bolniškim, starost-
nim, invalidnim itd. Za javno varstvo
delavskih koristi pa je treba delavskih
komor. Delavske strokovne organizacije
se morajo priznati, ker pri prostem
pogodbenem razmerju ne moremo tudi
delavcem odreči pravice svobodne koa-
licije. Socijalno zavarovanje bodi zdru-
ženo in podržavljeno.

Usoda delavskega razreda bo tem
boljša, čim več bo imel možnosti, da
se osamosvoji in postati gospodar
lastne mezde.

Nastavljenci, uradniki, učitelji in
inteligenca.

Uradniki, učitelji in nastavljenci, za-
sebniki kot javni, živijo kakor delavci iz
dela za plačo; od delavcev se razlikujejo
s prioriteto, načinom dela, trdnostjo

vedno samo politične borbe, čisto na-
vadne in normalne. Kljub temu pa je
med nami toliko ljudi, ki zabavljajo čez
te naše razmere, kakor da bi bilo res
pri nas najslabše. To zabavljanje je
neka nalezljiva influenza, katero zanaša
veter od zunaj, preko mej.

Ce pa bi naši nezadovoljnejši ne
tičali vedno v svojih lokalnih malen-
kostnih razmerah ter bi enkrat pogledali
v oni kaos, v katerem se nahaja ves
svet okrog nas, potem smo prepričani,
da bi bil vsakdo srečen, da je v Jugo-
slaviji.

M. P.—ic.

Tržne razmere pri nas in drugod.

Tržne razmere postajajo pri nas vedno
neznosnejše; poleg drugih nedostatkov,
ki vsled pomanjkanja vsakega nadzorstva
na živilskem trgu ovirajo promet, zadene
konsumente najboljčutljivejšo oduševstvo
od strani kmetov, od katerih kupujejo
mleko, jajca, surovo maslo, zelenjad itd.
Ker je mogoče izboljšanje teh razmer le,
ako se o teh nedostatkih javno razpravlja,
da merodajni faktorji morejo zaznati
zanje in jih po možnosti odpraviti, ho-
čem v naslednjem obsirnejem poročati o
tem.

Za tržni prostor služi prostrani Glavni
trg. Tu so v dolgih vrstah postavljene
mize; med njimi je določen prehod za
kupovalce po dolgem, v večjih presled-
kih pa so med mizami prehodi tudi po-
čez. V tem oziru bi bili na boljsem kot
v Ljubljani, kajti tam imajo kmetice
svoje košare na tleh, kar povzroča ne-
prilike zlasti v deževnih dneh. Nekatere
dni v tednu, kot n. pr. v ponedeljek, je
le malo živil na prodaj in konzumenti
pogrešajo čisto najpotrebnejših stvari, s

stališčem in višino plače. Kdor pre-
vzema njih delo, nima prava do njih
osebnosti, njih stališče ne more biti na
škodo njihovi popolni in vsestranski
enakopravnosti. Nagrada duševnega dela
naj bo izraz pravilne ocenitve tega dela
za družbo, zlasti v razmerju k teles-
nemu delu.

Koristi vsega uradništva naj branijo
vseuradniške komore.

Zasebni uradniki in nastavljenci so
včlenjeni v gospodarski proces na pod-
lagi prostega dogovora s podjetnikom
in torej velja o njih vse to, kar je bilo
rečeno o delavstvu, tako zlasti glede
zakonite obrambe glede delavnega raz-
merja (odpovedni rok, delavni čas, po-
čitnice, minimalne plače itd.), o pravnem
priznanju kolektivnih pogodb, posredo-
vanju mest, priznanju strokovnih organi-
zacij itd. Zasebne uradnike in nastav-
ljence ter njih robine je zavarovati s
posebnim socijalnim zavarovanjem za
vse slučaje zmanjšanja delazmožnosti
(bolezen, poškodbe, invalidnost, starost,
vdovstvo in sirote).

Javni uradniki, učitelji in nastavljenci
so včlenjeni kot strokovni in trajen
živelj javne uprave v družbo. Oni so
organ ljudstva in za ljudstvo, njih sta-
lišče ne more utegniti njihovih občan-
skih svobod in pravic. Njih stališče

katerimi se v soboto niso mogli založit
za več dni. Ta položaj hitro izrabijo pro-
dajalci in nastaviijo za blago neprimerno
višje cene, kot so bile v soboto. Ob
glavnih tržnih dneh, sredah in sobotah,
je trg dobro založen z vsemi živili. Vsled
množice prodajalcev so mize hitro oku-
pirane; kasneje došli prodajalci pa so
primorani podaljšati vrste tudi ob pre-
hodih. Zlasti store to rade mlekarice; ker
se okoli slednjih nabere največ ljudi, je
gnječa, ki je med mizami že včasih ne-
znosna, tu še veliko hujša; le s peha-
njem in suvanjem s komolci si je mo-
goče napraviti pot, kar seveda izzove pri
ostalih primerno ogorčenje in zabavljanje.
Poleg onih, ki se v strahu umikajo, da
ne zdrobe nakupljenih jajc in ne razlijejo
mleka in smetane, so najbolj prizadeti
otroci, katere so matere prisiljene vzeti
seboj, saj jih nimajo komu izročiti za
čas svoje odsotnosti. Kdo bi tudi zameril
materi, ki vozi otroka v vozičku seboj;
kako pa naj spravi nakupljene stvari
domov, ako nese otroka na rokah? Vse
graje vredno pa je, da smatrajo nekateri
prostor med mizami kot najprimernejši
za svoje pomenke, stoječ v manjših ali
večjih gruclah, zastavljajo mimoidočin
pot in še povečajo zmedo in gnječo. Isti
prizori se nam nudijo vzdolž tlaka ob
vsem tržnem prostoru. Tudi tu na vsak
korak gruče pohajajočih ljudi, ki se jim mo-
rajo mimoidoči s svojimi polnimi torba-
mi umikati; tudi tu veliko nepotrebnega
suvanja in prerivanja. Tu je treba ener-
gično poseči vmes. Kdor čuti potrebo za
jutranje pomenke, naj na tlaku in seji-
mišću ne zastavljajo poti, temveč naj se
potrudi skozi rotovsko vežo na trg za
rotovžem, tam ne bo nikomur na poti
Predvsem naj stoje mize toliko narazen,
da bo mogoč prehod, tudi ako stoje ob
obeh vrstah miz kupovalci. Proda-

bodi ugotovljeno z jasnimi predpisi,
odgovarjajočimi modernim nazorom na
stan in razmerje javnega nameščenca k
podjetnikom.

Poleg popolne zagotovitve primerne
eksistence se mora primerno nagraditi
tudi zasluge na podlagi javne in kolek-
tivno zagotovljene kvalifikacije, to je z
uradniškimi zbori. Tudi javne name-
ščenke in uradnike je treba zavarovati
za slučaj bolezni.

Inteligenca je mozek družbe. Temu
odgovarjajoče je treba ceniti njih delo
in je zavarovati pred izkoriščevalci du-
ševnega dela.

Konec.

Gospodarska demokracija priznava
enako pravno vrednost osebnosti vsakega
človeka in enako pravo do življenja ter
kulturnega in gmotnega razvoja. Ona
noče popolne enakosti med ljudmi, ker
ni mogoča, ampak enakost življenjskih
pogojev, ob katerih naj ima vsakdo
možnost, da si s svojimi močmi in
lastnostmi zgradi svoje življenje in bo-
dočnost. Ni treba, da bi bila država so-
cijalistična, mora pa biti socijalna in
socijalno pravična. Poleg luksusa ne
smejo ljudje umirati lakote. Zavračamo
dohodke brez dela. Družabnega trota
smatramo tudi za sovražnika domovine.

Gospodarsko-socijalni program češke narodno- demokratske stranke.

(Priredil dr. Avg. Reisman.)

(Konec.)

Delavstvo.

Delavstvo je oni razred ljudi, ki
iščejo svojo eksistenco v delu za mezdo.
Gospodari produktivnih sredstev jih
prevzemajo, kakor jih pač rabijo. Spre-
menljiva potreba delavstva, ki je čisto
v nasprotju z njegovim stalnim stan-
om, povzroča nezakrivljeno nezapo-
slenost, katere ni mogoče odpraviti niti
z javnim posredovanjem dela, ampak jo
je treba paralizirati s prisilnim splošnim
zavarovanjem proti nezaposlenosti.

O življenju zaposlenega delavstva
odločuje mezdna pogodba, ki je for-
malno svobodna, toda o njeni vsebini
delu in mezdi — odločuje moč. Delavec
je še doslej podanik delodajalca, pre-
jemlje gotovo mezdo, ne da bi bil de-
ležni dohodkov svojega dela. Pogodbena
svoboda je le pravica premoženih. S
kolektivizacijo delavskih pogodb se
dvigne delavstvo na enako vrednega so-
pogodnika, čeprav te kolektivne po-
godbe doslej nimajo pravnega priznanja.
Delavsko razmerje na potrebuje prin-

janje ob prehodih pa je treba odločno ne le prepovedati, temveč tudi skrbeti, da se prodajalci ravna po tem. Naj se prodajalci, ki so v zadnjih vrstah tik ob spomeniku in ki prodajajo večinoma pičo za kokoši, uvrste pri perutninarjih onstran glavnega trga, prodajalci suhe robe v kotu pred parno pekarno, kjer so ostali njihovi vrstniki; okoli spomenika pa naj se razvrste s kasneje došlimi prodajalci živil. Kupci bi imeli na ta način veliko boljši pregled na prodaj ponujenega blaga; seveda bi morale biti posamezne vrste pod strogim nadzorstvom tržnih organov, kot je to v Ljubljani.

Kakor je razvidno iz naslednjega, bi imela hasek od take razvrstitve tudi občina sama. Nastavljenec mestne občine, ki pohira stojnino, se mora ravno tako kot kupci preivati skozi gnječo, da se mu posreči dobiti od vsakega prodajalca predpisano stojnino. Seveda mine precej časa, predno more obiti vse mize, in to gotovo ni njegova krivda, ako se kmetje poslužujejo različnih zvijač, da se ognejo plačanju stojnine. Znano je, da ne pridejo vsi kmetje hkratu na trg, temveč prihajajo po malom do 10. ure. Nekateri izmed najprvo došlih so med tem že svojo robo prodali in odšli; na njihov prostor pa se vinejo kasneje došli in sicer najraje pri tistih stojnicah, ki jih je nabiralec stojnine že obhodil, da jim ako možno ne bi bilo treba plačati stojnine.

(Dalje prih.)

Držite lopova!

(Primitite tatu!)

„Ne laje kuca sela radi, nego sebe radi!“ Tako kaže naša poslovice, koju je „Stražino“ lajanje zadnjih dana proti meni sijajno potvrdilo. Brzo ste se razkrinkali farizeji! U doba sv. Korizme, kada vjerni kršćani čine pokoru, idu k onima, koje su vredjali, pa ih mole za oprostjenje, dotle ste vi i pekao u pomoć pozvali, da vam pomogne izmišljati objede i laži proti meni. Htjedoste me prikazati kao pijavicu i gulikožu svoga siromašnog naroda, verižnika i šta vam još sve nije vrag v pero diktirao. Ja sam držao, da je to uistim samo zato, jer vas je uplašilo moje političko djelovanje, moj javni nastup proti vašem protidržavnom djelovanju, pa vas zato smjelo pozvao, da nastupite dokaz istine. Ponudil vam objektivni međustranački sud, v ču svotu u korist eminentno nacionalne i izvanstranačke „Jugoslovenske Matice“ i moje dobrovoljno odstranjenje iz Maribora. Vidio sam, da je kod vas zamro osjećaj časti, ali sam očekivao, da će vas netko, recimo vaša omladina, natjerati, da primite ponudjeno sudjenje časnog suda. Vi nastavite još bjesomničenje lajati, dok se sami ne razkrinkaste jednom rečenicom, koju opetovano v napadaje na mene usujeste i koje je vaš vodja u civilnom procesu svojih klijenata htjeo koristonosno upotrebiti. Treba naime obezkrjipiti jednu pogodbu, koju je društvo, koje zastupam, kupilo vrtinarsko poduće g. Ogrisega za 800.000 K. Po mišljenju vašega vodje — juriste, mogla bi se ta pogodba uništiti, ako se sada pokaže, da to poduće vrijedi više od dva puta nego je pogodoeno, a pošto se ta procjena nemože stručnički dokazati, trebala bi svjedočba javnosti, pa kud će suza nego na oko — renegati svojoj zastitnici „Straži“. Radi toga vi opetovano umrjesaste u vaše zavijanje rečenim: „Nekaj milijonov vredno Ogrizekovo vrtinarijo“.

Koliko ste gospodo za tu uslugu dobili? Jeste li se pogodili sa vašim vodjom ili ste paušalno za takve usluge plaćali od nemčursko-protestantske

družbe?! Pa da tu vašu ogavnu službu sakrijete, da prikrivate tatu, vičete za drugim: Držite lopova, primitite tatu!

Jamčim vam, vi ćete uspjeti u vašoj paklenskoj igri, razkrinkavati ćemo vas i nadalje i time osloboditi naš narod od opasnih vukova, koji ga oblijeću, obučeni u jagnjeće kože, da ga lakše raztrgaju.

Maribor, 14. marta 1921.

Gjuro Džamonja.

Notranja in zunanja politika.

* **Vrenje v Rusiji.** Nemiri v Rusiji se nadaljujejo, o podrobnostih in o resničnem poteku nemirov pa je nemogoče izvedeti resnico, kajti vesti so različne in ena drugi nasprotujoče, kakršen že imajo izvoz in namen. Vesti iz Moskve so boljševiško prebarvane ter skušajo sploh vse zabrisati ali pa vsaj zmanjšati, vesti Ukrajinskega tiskovnega urada, ki se nahaja na Dunaju so pretirane ali celo izmišljene, istotako vesti iz Helsingfors, katerim se navadno ne sme čisto nič zaupati. Gotovo je samo eno, da v Rusiji res vre; kakšen bo uspeh se ne da prorokovati.

* **Radičevci so se sporazumeli z Narodnim klubom** ter so pripravljeni sprejeti njegov program in se udeležiti dela v konstituenti, ako se sprejme njihov socijalno-gospodarski program in v gotovem oziru tudi socijalni program komunistov. Obenem se Radičevci odrekajo republikanstvu ter se zadovoljujejo z monarhijo. Ta preokret v Radičevi politiki je treba sprejeti z rezervo.

* **Boljševiške agenture v Evropi.** V Bremenu so imeli sestanek vodje boljševiške propagande v Evropi. Na tem sestanku se je tudi sklenilo osnovati boljševiško agenturo za Slovenijo in Primorje s sedežem v Trstu.

* **Anarhija v Albaniji.** V Albaniji se opažajo vedno bolj znaki anarhije. Razni poglavarji zbirajo okrog sebe čete, ki so si čisto nasprotné. Ob reki Orin so zbrane večje čete, ki bodo najbrže napadle naše obmejne kraje.

* **Meje med Jugoslavijo-Italijo in Reko.** V Opatiji so se sestali delegati naše in italijanske delegacije za razmejitev z Reko ter pričeli prva dela.

* **Turčija.** Londonska iztočna konferenca je uredila turško vprašanje ter dosegla sporazum s turškimi delegati. Smirna postane samostojna.

* **Poljko-ruska mirovna pogodba** bo, kakor se poroča iz Rige, podpisana v četrtek.

Zanimivosti.

Ljubezen je bila . . . Pred zasebnim sodiščem v San Francisku se je pred priložno mesem dni vršila razprava, ki je vzbudila z ozirom na svojo posebnost živahno polemiko v vseh listih. Ta slučaj se smatra za unikum ter se lahko prišteva med najzanimivejše sodne razprave. V kolikor moremo podati to razpravo v kratkih besedah po izjavi gospice Zorutti, je naslednje: Carmela Zorutti, zasebnica, je imela z bančnim uradnikom Pavlom Vittorijem ljubimsko razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Ko je prišlo b tje na svet, je bil Pavel kakor spremenjen. Postajal je otožen, zamisljen ter se je nje kolikor mogoče ogibal. Začel je mrziti ves svet ter se večkrat izrazil, da napravi konec „temu hednemu življenju“. Službo je zanemarjal ter pogostoma izostajal po več dni. Kje je bil ta čas, ona nikakor ni mogla izvedeti, če ravno ga je opazovala z argusovimi očmi. Ako je bil pri nji, se je vedel mrzlo, včasih celo surovo. Tudi proevitanje male Virginije, ki je vzrasla v veselo in živahno dekle, mu ni odgnalo

temnih misli. Ko je enkrat drobna Virginija priskakljala k nemu, mu sedla na kolena in ga imenovala „papa“, se je tako razljutil, da bi bil dele v divji besnosti kmalu zadavil, ako ne bi prihitela mati na pomoč. Nato je Carmela odločno zahtevala od ljubimca, naj jo poroči, ker bi drugače navla druge strune. Tedaj se ji je postavil po robu ter izjavil, da tega ne bo nikoli storil in da tudi ne bo plačal odškodnina za otroka. Tako je pritirala gospodična Zorutti to zadevo pred sodno jo. Pavel Vittorijo odločno in izrecno odklanja, da bi bil on oče. Res, da je malo po ul gospico Zorutti, do kakega razmerja pa sploh ni prišlo, ker je ni maral. Da bi pa bil celo oče, je gosposna laž, za kar je že vložil protitožbo radi razžalenja časti. Častni sodni dvor je bil v skrupeh. Oboji argumenti so bili enako tehtni in uvaževanja vredni. Tudi na otroku ni bilo poznati nikakih potez, ki bi bile slične Pavlu. Kje drugod bi kratkomalo verjel zeni in obsodil prizadelega na plačilo odškodnine; ali ameriški sodniki so hoteli natančno dognati, ali je Vittori oče ali ne. Bizotavili so na vsenčistiše v Stanford po dr. Alberta Abramsa, profesorja patologije, da razreši ta gordijski vozel. Ko je dosel, je napravil, kar je bilo doslej neznano: odvzel je Zorutti je Virginiji in Vittoriju vsakemu po kapljico krvi, vzel mikroskop ter preiskoval. Vsi so napelo čakali končne sodbe zdravnika pri tem eksperimentu in ko je izjavil Abrams, da je kri male Virginije sorodna z ono Vittorija in Zorutti in da je Pavel res „papa“, je nastala v sodni dvorani res prava anarhija. Medtem, ko je ženska publika, ki je bila seveda solidarna z gospodično Zorutti, gromovito plavdihala izjavi Abramsa, je moski svet opokal temu, češ, po krvi vendar kaže, da ni mogoče dokazati. Nastal je pretep, tako, da je morala policija izprazniti dvorano. Sodni dvor je upošteval mnenje dr. Abramsa ter obsodil Pavla Vittasi na plačilo odškodnine ter sodnih stroškov.

Dnevna kronika.

— **Mariborski grad,** je kupila baje klerikalna. Gospodarska banka za dva milijona kron. Čudno se nam zdi, da nobena naših bank ni imela interesa za nakup tega poslonja.

— **Za posestnike ribnikov.** „Ribje-lovsko društvo Maribor“ oddaja mlade ribice, (Schleien) linje, za vložitev v Ribnike. Tozadevna navodila za vložitev in ribice oddaja trgovec Greiner, Gosposka ulica 2.

— **Za „Deutsche Schulvereins-zünder.“** Na gornjo notico, priobčeno v sobotni številki „Tabora“ javljam, da sem bil primoran pri prevzetju trgovine kupiti od moje prednice tudi nemške vžigalice, katere so se na zahtevo nemških strank tudi razpečavale. Desetkratni izkupiček K 200— darujem Jugoslov. Matici. Davorin Jerman, trgovec, Ruška cesta.

— **Krasna nedelja.** Nedelja, 13. marc je bil nenpričakovano lep dan s toplimi popoldanskimi urami, a hladnim večerom in mrzlo nočjo. Bližnji griči in hribi so bo bili polni izletnikov. Posebno mnogo občinstva je bilo na Piramidi, na spominih starega Marchburga, kjer je solnce razlivalo svoje tople žarke. Ze lani smo izrazili željo, naj bi Olepševalno društvo stopilov v dogovor s posestnikom te najlepše razgledne točke blizu mesta, da dovoli in se določi gotova pot za dohod na vrh in nazaj. Kljub prepovedi dostopu na vrh, ljudi pač vleče ravno ta vršac, ki nudi res najlepši razgled na vse strani. Tako povzročajo izletniki res marsikatero škodo po vinogradih in sadovnjakih; vsaj po pretežni večini bi vse to izostalo, če bi se dovolil in določil gotov dohod.

— **Izborna informirane poročevalce** mora imeti „Jugoslavija“ v Mariboru, ker poroča v svoji sobotni številki, da pride pri mariborskem poročnem zasedanju kot zadnja razprava v ponedeljek, dne 14. t. m., slučaj dr. Bratkovića in tovarišev, ki so izvršili razne goljufije v Slovenigradu. Da, facto je, da o zadnjih razpravah se še sploh ne da govoriti, ker so določene koncem tega meseca in bodo trajale še v aprilu. Ako pride slučaj dr. Bratkovića pred mari-

borsko poroto, ni povsem nič znanega, ker je bil dr. Bratković aretiran in odveden v celjske zapore.

— **Götzov uslužbenec obrekule stanovanjski urad.** Mariborski Nemci so začeli v svoje nečedne, egoistične nemene potom mistifikacij izrabljati slovenske časopise. Ako stanovanjski urad kateremu zaseže stanovanje, napada pod raznimi človekoljubnimi krinkami predsednika stanovanjske komisije. V sobotno „Jugoslavijo“ so vtihtanili pod notico „Nedоследnost novega predsednika stanovanjskega urada“ napad na slednjega, ker je popolnoma upravičeno zasegel stanovanje Nemki, ki ni v Mariboru pristojna, nima tu nobenega posla in v rodbine. Pri nji je stanoval Nemec — adnik multimilijonaria Götz, ki bi mu moral po zakonu že davno preskrbeti stanovanje. Zaseženo stanovanje pa so nakazali narodno zaslužnemu bolnemu državnemu uradniku, ker mu je zdravnik prepovedal stanovati v nezadostnem stanovanju v drugem nadstropju, o katerem se je ta nemška „vojna vdova“ izrazila, da kot „Offizier-witwe“ ne more stanovati. Pripominimo še, da se je njen brat, Götzov uslužbenec, proti zasegi pritožil, pa je poverjenistvo zasego potrdilo. Vsled tega je nesramnost nemškega mistifikatorja tem večja. — Ljubljanskim listom je toraj priporočati pri sličnih noticah previdnost.

— **Nesreča radi splašanja konj.** V ponedeljek krog pol 13. ure sta se na Glavnem trgu stoječa konja kočije št. 26 radi mimodrečega avtomobila tako splasila, da sta zdirjala po Gosposki ulici. Tamkaj nahajajoče se ljudi je porijela panika ter so se komaj rešili smrti pod kolosi. Konji so medtem drveli dalje ter se zaleteli v izložbeno okno knjigarny Platzer, da se je velika in močna šipa razdrobila na nešteto kosov. Konja, ki sta na gobcu in prsih od čepinj občutno ranjena, sta bila od basantov ukročena in kočijaz jih je odvedel poleg vozu, ki ima zlomljeno oje, domov.

— **Občni zbor Mariborske podružnice SPD.** V soboto zvečer se je vršil v gostilni „Maribor“ ob pičli udeležbi Občni zbor naše podružnice „Slovenskega planinskega društva“. Smo bili in ostajamo nemo slama. Izpčetka se vse začene v vsako društvo, vzplamtimo v velik ogenj navdušenja, a kmalu se naveličamo, se včlanimo v drugo društvo in še raje v drugo — gostilno in prepustimo, da nekaj idealnih mož in žena opravila delo tudi za nas. Upali smo, da bo iz tega pravila našega društvenega življenja vsaj planinsko društvo doživelo iziemo. Ta tretji občni zbor je pokazal, da večina tudi tu dela iziemo. Ob prvi določeni uri je bilo 10 članov navzočih. Se-le uro pozneje je občni zbor, ki šteje blizu 500 članov, narastel na 31 članov. Predsednik društva dr. Brenc je navzoče pozdravil z iskrenim planinskim nagovorom, v glavnih potezah orisal delovanje podružnice, ki je doslej lepo vspela tudi gmotno. Pridobili smo lovsko kočjo na Oklopnem Vrh, kjer se nudi tudi prilika za zimski šport. Podružnica se pripravlja na zgradbo svoje kočje na Planinšči v Savinjskih planinah. Glede gmotnega vspeha izreka posebno zahvalo narodnemu žensstvu, ki je bilo na občnem zboru zastopano samo po eni planinki. — Nato prečita tajnik Rotar svoje poročilo, v katerem med drugim graja premalo zanimanja za društvene izlete in pa za vplačevanje članarine; kdor do 1. aprila ne vplača, se ga izbriše. Vabi na naročbo „Planinskega vestnika“. Poročilo blaginika Pavla Tinjskega se vzame z odobrenjem na znanje. Preglednik računov Roglič predlaga ab-solutorij, soglasno sprejeto. V spomin umrlima članoma gg. Voh in Gostiša se občni zbor dvigne raz sedežev. Izšli so se nove volitve in sicer so bili izvoljeni: predsednik zopet dr. Brenc, odborniki: Pintar, Zupančič, Baloh, dr. Skopin, Kravos; namestnika: Hočevnar, Pišek; preglednika računov: Brolih, Roglič; marčijski odsek: Kravos, Majer, Novak, Tiefengruber. — Ker so se volitve pre-dblgo zavlekly, je preostalo malo časa za slučajnosti. Pirc je predstavil slučajno v Mariboru navzočega soustanovitelja centrale SPD, viš. rač. svetnika Lindnerja ter priporočal, da se podružnica peča s podrobnim delom počeni iz mesta v bližnjo okolico, kar bo vzbudilo več za-

animanja za planinsko idejo, kakor veliki načrti v nam oddaljenih planinah. Ellinger je nasvetoval zgradbo koče na Pohorju. Novemu odboru želimo obilo uspeha, več zanimanja pa priporočamo vsem prijateljem prirode!

— Nemška predrznost. Uradnik podjetja „Balkan“ je dostavil trgovini Martinz & Strauß v Gosposki ulici slovensko pisan račun, katerega pa mu je uslužbenec vrnil s slovensko pripombo: „Slovenski računi se ne sprejemajo, ker pri nas nihče ne razume tega jezika.“ To naj si zapomnijo Slovenci, ki so doslej morda posečali to trgovino.

— Seja mestnega sosveta se vrši danes v torek 15. marca ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

— Mestno kopališče ostane v soboto radi praznika zaprto. Mesto v soboto bo odprto prihodnjo (velikonočno) sredo.

— Klub JDS Maribor: Danes v torek debata o programu češke narodno-demokratske stranke ter o občinskih volitvah.

— IX. simfonični koncert mariborske vojne muzike bi gotovo privabil še več udeležnikov tudi iz zavednih slovenskih krogov, ako bi se od pristojne strani javnosti pojasnilo, v katere dobrodelne ali sploh v katere namene s vpoštabi čisti dobiček teh sicer priljubljenih koncertov.

— Ljudski knjižnici so darovali po 200 kron: Trdka bratje Tavcar in podružnica Centralne banke v Mariboru. Iskrena hvala! — Knjižnica je odprta ob nedeljah od 10.—11. in ob četrtek od 19.—20. ure v I. nadstropju Narodnega doma. Občinstvo se opozarja, da ima knjižnica poleg slovenskih tudi veliko število hrvatskih in čeških knjig. Ljudska knjižnica.

— Zahvala. V imenu železn. pevsk. društva „Drava“ se tem potom zahvaljuje vsem obiskovalcem, kakor tudi vsem cenjenim damam in gospodom za nujno sodelovanje pri Volaričevem večeru. Odhor.

— Izkaz v mesecu februarju 1921 izdanih obrtnih pravic. Weiss Marija, Grajski trg št. 7, trgovina s papirjem in razvednicami. Zoratti Josipina, Gregorčičeva ulica 29, izdelovanje belega perila. Paar Ivan, Pobrežka cesta 32, prevažanje tovorov. Pirchan Franc, Gregorčičeva ulica 16, trgovina z znamkami. Schreiner Marija, Pobrežka cesta 6, trgovina z sadjem. Voršič Franc, Gosposka ulica 44, trgovina z industrijskimi izdelki. Železnino itd. Trdka Meleš, Matkovič in dr., Slovenska ulica 28, trgovina z mešanim blagom na drobno. Kranj Leopold, Trg svobode, branjarija. Ravnik Janko, Dravska ulica, puškarska obrt. Kraker Beti, Tržaška cesta, gostilna. Guštin Božidar, Aleksandrova cesta, agentura in komisija. Pošinger Jakob, Vrbanova ulica 62, trgovina z orožjem in municijo na debelo.

IX. simfon. koncer.

18. marca 1921.

Porotno sodišče.

Maribor, 11. marca.

Velika tatfinska tolpa.

Do obmejnih občin ptujskega, sv. lenarškega in mariborskega okraja so se dogajale lani počeni od februarja pa do konca avgusta velike tatvine in vlomi, katerih znaki so kazali na gotov sistem dobro in na široko organizirane tolpe. Središče delovanja je bil Trnovski Vrh. Skrivenostni gostje so ljubili temne, deževne noči, osamele zidance in hiše, kjer so vedeli, da ni preveč moških. Kradli so vsepovprek: živali, obleko, blago, žito, orodje, sploh vse, kar jim je prišlo v roko. Na sumu deležnosti te tolpe sta bili Arnušova in Marohova hiša, prva na Trnovskem, druga na Viščevkem Vrh. Ze je bilo izvršenih nad 35 znanih vlovov in tatvin, pa pravih zločincev le ni bilo mogoče izslediti. Deževne noči začetkom avgusta pa je bilo pri Gomilski v Vinjarovih ukradeno 6 kokoši in v Gajah pri Petku dve vreči prosa. sod. itd. Na-

pravili so preiskavo v že zdavno osumljeni Arnušovi hiši. In glejte, tu so našli Gomilškove kokoši. Ta posrečen poskus je dal povod za podrobnejšo preiskavo. Tudi ta se je obnesla. V Arnušovi in Marohovi so našli še mnogo ostankov iz različnih starejših tatvin. Ko je tem vspehom sledila aretacija, je eden Arnušovih sinov zbežal, bil je vstreljen na begu in kmalu umrl. Osta sta še Lovrek Arnuš in Konrad Maroh, oba 24 let stara fanta, oba radi tatvin že predkaznovana. Po najdenih ostankih in drugih okolnostih so jima naprtili vse doletje v teh okrajih izvršene tatvine in sicer: pri Vinkotu Kronvoogu na Zavruhu v znesku za 4270 K, pri Fr. Piršu v Germešenški za 740 K, istotam pri Kocmutu za 742 K, Toplaku na Ločkem Vrhju za 4330 K, pri Muršecu v Kralovcu za 200 K, v Vintarovich pri Lesarcu za 600 K in pri Gomilski za 716 K, v Gajah pri Petku za 1450 K, na Blačkem Vrhju Polancu za 3600 K, na Gomili pri Frasu za 1983 K; potem sta imela še posebej razne druge tatvine, tako, da so jima naprtili 39 oškodovanecv z 32.000 kron škoda. Oba tatova tajita vse razen kurje tatvine in Arnuš prizna še tatvino pri Petkovi, katere Maroh noče priznati. Čeprav mu Arnuš sam očita v obraz, da sta jo oba izvršila in čeprav svojčas so zaprti Markuš Marohu tudi v obraz pove, kaj vse mu je zaupal v preiskovalnem zaporu; Maroh noče nič vedeti o vseh teh grehih. Arnuš zopet zavrača večino grehov na vstreljenega brata. In le zato je bila ta sicer dolgočasna in dolgotrajna razprava mestoma zelo kratkočasna.

Zagovornika sta se trudila dokazati nedolžnost glede neizpranih tatvin. Zato je bilo občinstvo tem bolj radovedno, kaj poretka porotniki. In ti so ob 18. uri rekli tako: Maroh je z 10 glasovi, Arnuš z 9 glasovi kriv vsega, česar ga obtožba dolži. In še-le ob 18. uri je predsednik senata v. s. svet. Ravnihar razglasil obsodbo: Maroh, ker je vse tajil 5 let. Arnuš, ker je bil bolj odkrit, 2 in pol leti težke ječe. Nista pa zadovoljna s to obsodbo. In niso še izsledili vseh članov te tolpe, toda odkar sta ta dva tiča v kletki, so vsaj večji drzni vlomi pojenjali.

Kultura in umetnost.

— Pri IX. simfoničnem koncertu v petek dne 18. t. m. v Götzovi slavnostni dvorani nastopi, kakor smo že poročali, eden najboljših jugoslovenskih opernih pevcev, g. Josip Krizai, basist na kr. operi v Zagrebu. Rojen je bil l. 1887 pri Devici Mariji v Polju (pri Ljubljani) ter se po dovršenih študijah na realki popolnoma posvetil umetniškemu poklicu. Solal se je v izborni Hubadovi šoli v Ljubljani, ki nam je vzgojila že lepo število prvovrstnih pevcev in pevk. V gledaliških počitnicah je redno notoval v svrhu nadaljnega izobraževanja ter tako obiskal vse večje odre v Nemčiji, Češki in Avstriji. Pel je v Ljubljani, Zagrebu, Osijeku, Beogradu in v Trstu ter po vseh večjih mestih Jugoslavije. Kot gost je z lenim uspehom nastopil na dvorni operi v Draždanih. Tekom svojega delovanja kot operni pevec je dosedaj pel 76 različnih opernih vlog. Njegov glas je ne navadno obsežen in poln, proizvajanje v vsakem ožiru umetniško dovršeno. S svojim nastopom bo nudil mariborskemu občinstvu izreden užitek, zato smo mu hvaležni, da se je odzval našemu vabilu ter nastopi v metropoli našega severnega obmejnega ozemlja. Istotako smo pa na drugi strani prepričani, da bo mariborsko občinstvo z obilno udeležbo pri koncertu pokazalo, da ume ceniti resnično umetnost.

— **Peyci pozor!** Sestanek in pevstva vaje vseh pevki in pevcev „Drave“ se vrši v sredo dne 23. marca ob pol 20. (pol 8.) uri zvečer v društveni sobi Križvega dvora. Vsi novi pevci in pevke, ki so se že zglašili oziroma si še žele zglašiti se istotako za sredo vljudno vabijo. Radi nastalih razmer in ker se društvo pripravlja za novi večji nastop, se po 23. marcom novi pevci ne morejo več sprejemati.

— **Casopis za zgodovino in narodopisje.** Izšel je drugi snopč XVI. letnika ter prinaša: I. Razprave: Kos dr. Fran: Doneski za krajevne kronike. (Ko-

nec.) — Gjerzjevič dr. Tihomir: Polovnanje Smona Klementa skozi severozapadne kraje naše zemlje 1715. godine. — Kovarič Fran: K cerkveni zgodovini na Spodnjem Stajerskem v 17. stoletju. — II. Izveštja: Sašel dr. J.: Koroške narodopisne črtilice. Zdravljenje raznih bolezni. — Trstenjak dr. A.: Slovenska protestantska knjiga — oznanjevalka protestantizma v Rusiji. — III. Slovo: Kos dr. Fran: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. M. Ljubša. — Popović Vasil: Istorija Jugoslovena I. Fr. Kovarič. — IV. Društveni Glasnik: Dodatek k društvenemu glasilu. — V. Nekrolog: Anton Kaspret. Naroča se pri Zgodovinskem društvu v Mariboru, Koroška cesta 10.

— **Orkester Glasbene Matice v Mariboru.** V sredo 16. t. m. ob 20. uri zvečer redna vaja za popoln orkester. Prosim točno in polnoštevilke udeležbe. — Dirigent.

Najnovejša poročila.

Veličasten pogreb dr. Ivana Oražna.

LDU Ljubljana, 13. marca. Prihujenost in spoštovanje, ki ga je vžival prerano umrl šef zdravstvenega odseka deželne vlade in podstarosta jugoslovenskega sokolskega saveza, dr. Ivan Oražen, je dokazal nad vse veličasten pogreb, ki se je vršil danes popoldne ob 3. uri ob ogromni udeležbi ljubljanskega prebivalstva ter zunanjih došlecev in zastopstev. Po cerkvenem obredu se je ob krsti, ki je bila postavljena na trgu pred Narodnim domom, poslovil od pokojnega podstaroste jugoslovenskega sokolskega saveza poverjenik dr. Ravnihar, nakar je velik moški zbor združenih pevskih društev zapel žalostinko. Nato se je razvrstil žalni sprevod. Za sokolsko konjenico je prišlo starešinstvo saveza, nato pa so korakale v nešteti vrstah sokolske čete iz Ljubljane in raznih drugih krajev naše države. Zastopane so bile skoro vsi župe naše kraljevine. Sledili so jim sokolski moški in ženski naraščaj in članice. V sprevodu je bilo preko 20 sokolskih zastav. Med mnogobrojnimi venci so bili tudi venci deželne vlade, Jugoslovenskega sokolskega saveza in čehoslovaškega sokolskega saveza.

Za križem in praporji pevskih društev je prihajal združen ljubljanski pevski zbor. Za vozom in krsto je sledila nepregledna vrsta zastopstev in žalnih gostov; med temi predsednik deželne vlade dr. Baltič s poverjeniki in številnimi uradniki vseh panog, zastopnik ministrstva za narodno zdravje, šef zdravstvenega odseka v Zagrebu, dr. Loher, zastopnik ljubljanske mestne občine dr. Zarnik, tukajšnji čehoslovaški konzul dr. Beneš, člani čehoslovaške občine, zastopniki ljubljanskega vseučilišča in akademska mladina, vsi častniki tukajšnje garnizije, med njimi predsednik jugoslovenske razmejitvene komisije general Maister s članom komisije, intimni prijatelj pokojnika, polkovnik Vukasovič, zastopniki slovenskega zdravniškega društva in raznih drugih narodnih društev, korporacij itd. Začetek sprevoda je bil že davno na pokopališču, ko je bil zadnji del še pred Narodnim domom. Ves sprevod se je pomikal med gostim špalirjem ljubljanskega prebivalstva.

Na pokopališču so po cerkvenem blagoslovu imeli poslovilne govore imenom ministrstva za narodno zdravje dr. Loher, imenom sokolskega saveza podstarosta, vseučiliščni profesor dr. Lazar Car, nadalje dr. Bleiweis kot podšef zdravstvenega odseka deželne vlade, dekan profesor dr. Serko imenom medicinske fakultete in dr. Gregorič imenom slovenskega zdravniškega društva. Veličasten žalni zbor je zaključil z žalostinko „Blagor mu“. Po pogrebu se je

vršila v Narodnem domu ob ogromni udeležbi Sokolov in druge množice ter zastopnikov raznih društev in korporacij žalna seja jugoslovenskega sokolskega saveza, na kateri je podstarosta dr. Ravnihar prečital sožalne brzojavke. Iz kancelarije kralja je došla nastopna brzojavka: Njegovo kraljevo Visočanstvo iskreno žali gubitak odličnega rodoljuba dr. Oražna. Ministar Janković. Predsednik ustavotvorne skupščine dr. Ribar je poslal brzojavko, ki veli, da je jugoslovenski savez in država izgubila s smrtjo dr. Oražna odličnega delavca. Žalni govor je imel član starešinstva višji šolski nadzornik Engelbert Gangl. Že včeraj in ravnotako tekom današnjega dopoldne se je mnogobrojno ljubljansko prebivalstvo poslavljalo od blagega pokojnika, ki je ležal na mrtvaškem odru v Narodnem domu.

Klerikalna polomija v Ljubljani.

Ljubljana, 14. marca. (Izvirno.) Za včeraj dopoldne je sklicalo vodstvo klerikalne stranke v hotel „Union“ protestni shod proti sklepom ustavnega odbora gde solstva. Torej proti istim sklepom, za katere sta njihova člana ustavnega odbora tudi glasovala. Shodu je predsedoval podpredsednik SLS prof. Bogumil Remec, govorili pa so urednik Fran Smodej, poslanec Gosar, posestnik Borc ter bivši dalmatinski poslanec Banič. Shoda, ki je bil dobro obiskan, pa se je udeležila pretežna večina neklerikalcev, ki so dosledno pobijali vsa izvajanja govornikov ter klerikalni namen popolnoma onemogočili. Shod se je pretvoril bolj v protiklerikalno manifestacijo, s čemer je Ljubljana dokazala, da je še vedno naše najbolj napredno mesto.

Dogodki v Rusiji.

DKU Berlin, 13. marca. Kakor avlja „East Europe“, se je proklamiralo mesto Kronstadt za neodvisno republiko.

DKU Stockholm, 13. marca. (Wolf) „Nya Daglight Allehanta“ objavlja neko brzojavko iz zelo dobro informiranih ruskih begunskih krogov v Stockholmu, po kateri šteje konjeniški zbor Budjenja 12.000 mž, ki je prejel od boljševikov povelje, korakati iz Južn. Rusije proti Moskvi, da se uporabi proti Kronstadtu. Kakor se pa čuje, so prešli pri Orelu k revolucionarcem. Orel je v oblasti vstasev.

DKU Pariz, 13. marca. (Brezžično) Ofenziva boljševikov proti petrograjski fronti je zadala protirevolucionarjem težke izgube. Vest o zavzetju Petrograda pot m vstasev se ne potrjuje. Kronstadt, ka vlada razpolaga s 40.000 možmi.

Moskva, 13. marca. (Brezžično.) Trocki je dovolil tuim korespondentom v Moskvi pogovor, v katerem je govoril o kronstadt-kih dogodkih. Izrazil se je da obstojajo vezi med pobuno v Kronstadtu, predstoječim podpisom poljskega miru in trgovinsko pogodbo Anglije. Ruski reakcionarci v tujini delujejo roko v roki z gotovimi imperijalisti proti sovjetski republiki. Težkoče pri prehranjevalnih in transportnih razmerah v Rusiji olajšujejo delo protirevolucionarcev. Kdor pozna Rusijo, bode uvidel, da se socialnim revolucionarjem in reakcionarcem ne bode posrečilo vreči sovjetsko vlado.

Sestanek dr. Beneša in grofa Telekyja.

DKU Praga, 13. marca. (Cehosl. dop. urad.) V ponedeljek se vrši na avstrijskem ozemlju sestanek med zunanjim ministrom dr. Benešem in madžarskim ministrskim predsednikom grofom Telekyjem spremstvu zunanjega ministra dr. Gratzja. Obravnavala se bodo važna vprašanja o izvedbi pogodb mirovne konference z ozirom na obojestransko ratifikacijo. Pogajanja bodo izključno gospodarskega in finančnega značaja. Navzoci bodo strokovni svetovalci. Ministra dr. Beneša, ki je odpotoval v Bratislavo v soboto, bodo spremljevali trgovinski minister dr. Hotovec in zastopniki železniškega in finančnega ministrstva, ki so odpotovali danes iz Prage.

Gospodarstvo, trgovina.

Carinska uvozna pravila. (Za potnike in doseljence.) Carinsko blago do 500 dinarjev vrednosti, katero donesajo s seboj potniki kot ročno prtljago, se ocarini pri carinski reviziji po malem beležniku na podlagi priznanice s kolekovanjem do 50 para. Prednost imajo potniki iz Maribora in okolice, za temi drugi. Ako so cariniki preveč zaposleni — imajo pravo, da dajo carinsko blago nakazati potom železnice oni carinarnici, pod katero pripadajo potniki, isto predvsem v slučaju, ako ima blago preko 500 dinarjev vrednosti. (Naplačuje se osnovno carino, na to 100 odstotkov davka na poslovni obrt, na oboje pa še 100 odstotkov ažijske in (ako stranka ne predloži potrdila o naplačanju davka) tudi 2 odstotka od vrednosti na osiguranje davka. Nekateri predmeti imajo tudi luksuzen davek, trošarino v srebru ali monopol. Tako n. pr. ima čokolada osnovno carino, obrtni davek, luksuzni davek, na vse to ažijske in zraven še trošarino in mogoče še 2 odstotka za osiguranje davka. Carinsko blago preko 500 dinarjev vrednosti se prenese na carinsko ekspozituro v carinsko skladišče k magacinerju, ki izda stranki potrdilo o prejemu blaga. Za tako carinsko blago, ki se carini le no dnevi, treba da stranka prinese šefu carinske ekspoziture deklaracijo z eno prijavo in da stranka sama deklarira blago natančno po postavki carinske tarife. Vsak sme deklarirati svoje lastno blago. Ker je pa deklariranje precej komplicirano, — prevzame to navadno carinski posrednik. Navedena pravila veljajo tudi pri carinjenju onega blaga, ki je nakazano kot velika prtljaga (Mitgepack) po železnici in katero potem železnica preda carinski ekspozituri. Ako so stvari stare in že rabljene, se blago takoj izroči stranki kot potniška prtljaga carine prosto. Strogo je zabranjen uvoz nežigosanih avstro-ogrskih bankovcev, orožja, caharina, vžgalic itd. (Opozarja se potnike, posebno ženske, naj ne skrivajo carinskega blaga pod obleko, ker jim po strogo izvršeni reviziji povzroča hude kazni.) Carinjenje in pregledovanje robe v ročni potniški ali veliki prtljagi izvršuje torej carinska ekspozitura na peronu pri tovarnem blagu pa je daljša procedura, katero izvršuje uvozni odsek carinarnice.

Uvoz pohištva kot selilno blago je carine prost, ako selitelj predloži kratko prošnjo: »Glavni carinarnici Maribor. Podpisani prosim, naj se dovoli carine prost uvoz njegovega pohištva, kot selilno blago«, in ako priloži prošnji sledeče dokumente: 1. potrdilo županstva ali mestnega magistrata, ki potrjuje, da je selitelj jugo-slovenski podanik in da se je izselil (ako z družino, se navede vse družinske člane) iz kraja ..., v ..., kjer ima domovinsko pravico, oziroma pravi-

vico bivanja; 2. seznam pohištva (vseh pohištvenih delov, predmetov, orodja, perila, posode, v kolektivnem zmislu. Pri selitvi je tudi star klavir carine prost. Ni pa carine prosta nevestina nova «bala», če tudi bi bilo selilno blago; 3. tovarni list (kateri izda stranki carinska agentura Južne železnice. Na podlagi teh dokumentov carinarnica dovoli carine prost uvoz, ako so: a) stvari stare in že rabljene, b) ako odgovarjajo položaju in poklicu selitelja, c) ako se ujemajo s priloženim seznamom in d) ako med njimi ni takih predmetov, ki so podvrženi carini, ali ki so v uvozu zabranjeni. Nato še-le se sestavi deklaracija, katero prevzame z vsemi dokumenti šef uvoznega odseka. Ker je Avstrija sedaj ugovorna država, se vse blago, ki je avstrijskega izvora, carini po minimalni tarifi, ki je dosti nižja od maksimalne, to pa le na podlagi uverjenja o izvoru (poreklu) blaga (Ursprungszeugnis), katerega izda trgovska in obrtna zbornica na Dunaju ali v Gradcu (Kammer für Handel, Gewerbe u. Industrie). To uverjenje se priloži deklaraciji. Ni potrebno pa tako uverjenje pri carinjenju blaga, ki ima do 500 dinarjev vrednosti, katero nosijo navadno potniki s seboj, in ki se carinijo po minimalnem postavku, pač pa je neobhodno potrebno tako uverjenje pri carinjenju po minimalni tarifi, pri blagu preko 500 dinarjev vrednosti. Večkrat služi namesto uverjenja (Ursprungszeugnis) — originalni tovarni list (Frachtbrief), ki se ga priloži unikatu deklaracije.

Trgovskega in obrtnega društva v Mariboru občinski zbor se vrši v torek dne 22. marca ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbornika. 3. Spremembe pravila. 4. Slučajnosti. Z ozirom na to, da so si obrtniki osnovali svoje lastno obrtno društvo, je treba da tudi trgovci svojo doseženo organizacijo preuredijo, ter pričakujemo, da se tega občnega zbora udeležijo vsi naši slovenski trgovci, seveda so dobri došli tudi obrtniki. Vabimo z ozirom na veliko važnost tega občnega zbora vse dosežanje, pa tudi v obče vse slovenske trgovce ne samo iz Maribora, temveč tudi Ptuj, Ormož, itd., da se zanesljivo udeležijo tega sestanka. Društvo čaka v prihodnosti mnogo organizatoričnega in drugega dela, ki ga bode mogoče izvesti le takrat, ako se vsi slovenski trgovci iz Maribora in okolice zavežejo svojih dolžnosti napram samim sebi ter si izberejo svoje najboljše, ki bodo prevzeli to delo.

Živina za Jugoslavijo, Italijo in Romunijo. Dun. listi komentirajo razširjenje vesti v parlamentu, po kateri je prejela avstrijska vlada noto antante, v kateri ponovno zahteva reparacijska komisija od Avstrije, onaj odda živino, kakor predvideva mirovna pogodba, od teh 6000 mlečnih krav Jugoslaviji,

Italiji in Romuniji. Vsebine note obravnavajo strokovnjaki v ministrstvu za šume in poljedelstvo.

Mestna hranilnica v Mariboru je najvarnejši denarni zavod, ker jamči za vse njene obveze mesto Maribor z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo: razven tega pa je vso njeno delovanje pod stalnim državnim nadzorstvom. Kdor toraj hoče denar varno in plodonosno naložiti, kdor hoče najeti kredit, bodisi proti vknjižbi, bodisi proti drugim sirotinsko-

varnim jamstvom, kdor hoče svoj denar naložiti v varnih papirjih, ta naj se obrne na mestno hranilnico v Mariboru, Slomškov trg. V mestni hranilnici se je v mesecu februarja naložilo štiri in pol milijona kron in znaša stanje hranilnih vlog 52,645 453 kron. Hipotečna, personalna posojila ter posojila v 4^{ti}, procentnih zastavnica daje po najugodnejših pogojih.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Razglas.

Dne 23. marca t. l. ob 9. uri se vrši ustmena licitacija za prodajo raznovrstnega materiala (vreče, sodi, doze iz ploščevine, steklo), raznih odpadkov, krp in lepenk v skladišču pri glavnem kolodvoru južne železnice, Einspielerjeva ulica 13.

Za interese je material na vpogled dne 21. marca ob 13. uri na gore navedenem mestu.

Kavcija 10% od ponujene cene.

Mariborska pukovska okružna komanda.

Razpis.

Za posipanje proge državne Trojanske ceste od Maribora (142 km) do sedanje državne meje pri St. Ilju potrebuje državna cestna uprava približno 300 m³ tolčenega gramoza v debelosti 3 cm. Ves gramož mora biti napeljan na cesto in položen v predpisanih figurah najpozneje do 20. septembra 1921.

Ponudniki imajo v zadevi vložiti primerno količino lekovanega ponudbe do 20. marca ob 12. uri pri okrožni gradbeni sekciji (v poslopiju finančnega ravnateljstva I. nadstropje št. 20).

Okrožna gradbena sekcija Maribor.

Ing. Dolenc s. r.

Najnižje cene!

Klobuke

čevlje, gamaše, perilo

dežnike, palice ter

razno galanterijsko

blago kupite najceneje

pri trvdki

330 10—1

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

KNJIGOVEZNIKA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11

Podružnice: Mursko Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tuj- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkvalitetneje.